

Intervju Miroslava Lajčáka za DER SPIEGEL: „Crvena linija“

The logo for DER SPIEGEL, consisting of the words "DER SPIEGEL" in white, uppercase, sans-serif font on a red rectangular background.

SPIEGEL: Nacionalističke stranke su ponovo pobijedile na općinskim izborima u BiH. Da li je koncept multietničke države Hrvata, Muslimana i Srba definitivno propao?

Lajčák: Dejtonski mirovni sporazum je okončao rat, ali je vrlo teško ostvariti njegovu filozofiju multietničkog društva. Na izborima su pobijedili oni koji kažu: “Prvo moj narod i tek onda BiH”. Premijer Republike Srpske Milorad Dodik otvoreno kaže da, kada govori o ekonomskom razvoju, niko ga ne sluša, ali kada poviče: „Ne damo Republiku Srpsku“, svi plješću.

SPIEGEL: Imate ovlasti da jednostavno smijenite osobu koja najviše remeti mir, Dodika. Šta Vas u tome spriječava?

Lajčák: To ne bi pomoglo Bosni i Hercegovini. Umjesto da traže smjene, ljudi moraju shvatiti da nacionalistički političari blokiraju njihov put ka Evropskoj uniji.

SPIEGEL: Srpski lider Dodik već godinama prijeti provođenjem referenduma za nezavisnost njegovog entiteta. Možete li Vi realno spriječiti takvo glasanje?

Lajčák: Mi to ne bismo dozvolili jer bi time bila prekoračena crvena linija koju je postavila međunarodna zajednica. Pored toga, Republika Srpska ne bi mogla ekonomski preživjeti kao nezavisna država. Međutim, Dodik prijeti da uništi Bosnu i Hercegovinu na mnogo jednostavniji i zakonit način, povlačenjem svojih ministara i poslanika iz centralnih državnih institucija i prelaskom u opoziciju. To bi paraliziralo Parlament, ne bi bilo Vlade i ne bi bilo Bosne i Hercegovine. Nema Bosne bez srpskog naroda.

SPIEGEL: Međunarodna zajednica razmišlja o skorom okončanju svoje vojne misije u Bosni? Da li je taj korak preuranjen?

Lajčák: Ja se protivim nepravovremenom povlačenju. Takav ograničen pogled na stanje u BiH baziran je isključivo na vojnoj procjeni situacije, pri čemu se ostavljaju politički argumenti po strani.

SPIEGEL: Šta Vi možete učiniti da prekinete vladavinu nacionalista?

Lajčák: Bosna se mora kultivirati na evropski način. Nijedan političar se neće usuditi da govori protiv Evropske unije. Ali ljudi u BiH moraju shvatiti da nacionalistički političari predstavljaju prepreku za članstvo u Evropskoj uniji. Moraju im uskratiti podršku. Kada razgovaram s ljudima širom BiH, oni mi govore: „Dosta nam je naših političara. Pošaljite ih u pustinju!“ Ovakav način razmišljanja se još uvijek nije probio do glasačkih listića.